

Instanța Supremă: de la dosarul cu șină la inteligență artificială

Înalta Curte de Casație și Justiție își dorește să fie mai aproape de cetățeni și a demarat un amplu proces de digitalizare la nivelul instituției. Tranziția actului de justiție în mediul digital s-a realizat inițial în contextul dificil al pandemiei de COVID-19, prin implementarea unui sistem informatic ce a permis dezvoltarea **dosarului electronic** și comunicarea în format electronic a actului de procedură.

În a doua etapă a acestui proces ambițios, pe care o inițiem prin noua strategie de digitalizare, ne propunem dezvoltarea pe mai departe a ambelor aplicații și punerea la dispoziția cetățenilor de noi facilități care **să ușureze interacțiunea acestora cu instanța supremă și să degreveze personalul instanței în cât mai mare măsură de activitățile administrative**, crescând semnificativ timpul ce poate fi alocat activităților jurisdicționale.

Prin implementarea strategiei, **părțile și avocații lor vor putea înrola înscrisurile adresate instanței direct în dosarul electronic, în format digital, având siguranța transmiterii instantanee** a acestora către completul de judecată. De asemenea, informații vitale sau urgente privind etapele procesuale și documentele care pot fi accesate sau devin disponibile online vor putea fi transmise părților și reprezentanților lor prin SMS.

Evidența dosarelor în format fizic va fi reorganizată prin alocarea codurilor QR care vor facilita accesul la informațiile principale (localizarea, secția, completul de judecată etc.) și la documente (tip de document, nr. și data documentului, nr. de dosar etc.), pentru o mai bună gestionare, evidență și arhivare a acestora. De asemenea, strategia urmărește crearea condițiilor necesare pentru trecerea în viitor la sistemul de **arhivare electronică a dosarelor**.

Transcrierea înregistrărilor ședințelor și chiar a declarațiilor date în cursul proceselor **va putea fi realizată automat**, printr-o aplicație informatică bazată pe inteligență artificială și Machine Learning. Aceasta are rolul de conversie audio în text, cu o acuratețe de minim 90% și va fi dezvoltată cu sprijinul STS. Grefierii de ședință vor beneficia astfel de un real sprijin pentru redactarea rapidă a încheierilor de ședință, acuratețea acestora va fi asigurată, iar părțile vor avea acces rapid la consemnările instanței.

Tot prin folosirea algoritmilor de inteligență artificială se va asigura **anonimizarea hotărârilor instanței supreme**, ca acestea să poată deveni cât mai **rapid** disponibile, **în formă integrală și în mod gratuit**, prin intermediul site-ului ÎCCJ. **Motorul de căutare a jurisprudenței**, integrat în site-ul propriu, va primi un upgrade care să faciliteze identificarea și sistematizarea jurisprudenței Înaltei Curți pe **domenii sau chestiuni de drept specifice**, cu referințe încrucișate la materiale de sinteză întocmite de noul compartiment de studiu al jurisprudenței sau din conținutul publicațiilor proprii ale ÎCCJ.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE A ROMÂNIEI

Audierile vor putea fi realizate prin **sesiuni de videoconferință securizate și la o calitate corespunzătoare**. La nivelul Secției penale este deja în curs de implementare dotarea cu echipamente securizate, care să prezinte garanția secretului deliberării, de la finalizarea procesului și până la finalizarea considerentelor hotărârii, având în vedere noile dispoziții procesual penale conform cărora hotărârea în integralitatea ei trebuie să fie disponibilă pentru părți la momentul pronunțării.

ÎCCJ va putea asigura un schimb de informații juridice mai eficient cu toate curțile de apel printr-**un hub** la care vor fi interconectate toate celelalte autorități judecătorești. În cauzele urgente, dosarele vor putea fi transmise mai facil în format electronic, comunicările emise de instanțele interconectate vor ajunge instantaneu la instanța de destinație, operațiunile efectuate de către personalul instanțelor în sistemul informatic ECRIS se vor realiza mai rapid și mai facil.

Sub aspect administrativ, ÎCCJ implementează deja un **sistem informatic de management al documentelor** care va permite reducerea folosirii suportului de hârtie în cadrul circuitului intern al documentelor, fluxuri administrative rapide și sigure și economie de timp și reducerea cheltuielilor cu consumabilele.

Pentru cetățeni și profesioniștii din domeniul judiciar, aceste schimbări tehnologice vor asigura tot mai deplin liberul acces la justiție, fără constrângeri de spațiu și timp și, totodată, cu costuri reduse, timp câștigat și soluționare rapidă.

Rezultatele se vor vedea în reducerea cheltuielilor cu deplasările la sediile instanței supreme pentru părți, apărătorii lor și celelalte persoane implicate în procedurile judiciare, reducerea cheltuielilor cu citarea și comunicarea actelor de procedură prin mijloace tradiționale, **reducerea numărului de incidente procedurale cauzate de îndeplinirea defectuoasă a procedurilor de citare/comunicare**, precum și în **reducerea timpului de încărcare a informațiilor la dosar și, cel mai important, reducerea duratei de soluționare a cauzelor**.

Începând cu data de 9 iulie a.c., la nivelul Înaltei Curți a devenit deja funcțional un concept modern și complex, în totalitate digital, care va îmbunătăți comunicarea și accesarea documentelor instituționale sau de interes public atât de către judecători și personalul intern, cât și de către părțile din procese sau cetățeni. Concret, instanța supremă dispune acum de **o nouă identitate vizuală și un nou site (www.iccj.ro)** cu **o platformă de servicii digitale** precum afișarea calendarului ședințelor de judecată sau accesul la arhiva electronică a dosarelor, a ședințelor de judecată și a hotărârilor. Noul site asigură o mai bună **sistemizare**, dar și o **diversificare a informațiilor oferite publicului**, este **optimizat atât pentru acces de tip desktop, cât și din browserele de mobil**, include **facilități de accesibilitate oferite persoanelor cu dizabilități**, conține funcționalități de **integrare cu rețelele sociale**, precum și facilități de **live streaming** pentru diferite evenimente de interes public. De asemenea, noul site își propune **dezvoltarea relației Înaltei Curți cu mass-media și cu cetățeanul**, fiind create **secțiuni dedicate** pentru creșterea gradului de **transparență** a activității instanței supreme.

De asemenea, ne propunem **asigurarea caracterului dinamic și evolutiv al conținutului publicat pe site și orientarea acestuia spre interesele și preocupările**

cetățenilor pe care Înalta Curte îi deservește. Integrarea algoritmilor Google Analytics va permite cunoașterea domeniilor care generează cel mai mare nivel de interes și prioritizarea dezvoltării conținutului către acestea.

O componentă deosebit de importantă a echipamentelor și sistemelor informatice necesare a fost inclusă, cu sprijinul Guvernului României, în forma de proiect a PNRR, iar pentru majoritatea aplicațiilor informatice necesare se preconizează dezvoltarea/customizarea în parteneriat, cu reducerea semnificativă a costurilor, cu alte instanțe judecătorești (contribuția Tribunalului Arad și a Curții de Apel Galați rămâne esențială, încă de la implementarea dosarului electronic) sau instituții publice.

Strategia are în vedere stadiul legislativ actual, dar ia în considerare și trendurile existente pe plan mondial în ceea ce privește digitalizarea serviciilor publice, creând premisele pentru implementarea rapidă a oricăror eventuale modificări legislative prin care să fie încurajată chiar mai mult dezvoltarea justiției digitale.

Întregul proces de digitalizare urmează prevederile Regulamentului GDPR privind protecția datelor cu caracter personal prin implementarea de mecanisme criptografice, iar securitatea cibernetică a sistemelor informatice este asigurată la nivel tehnic și procedural de STS.

Reușita procesului de digitalizare se va datora colaborării inter-instituționale, dar și feedback-ului oferit de magistrați cu experiență internațională, judecători, avocați, procurori, jurnaliști, grefieri, specialiști IT și, cel mai important, cetățenii care apelează la serviciul public al justiției.

„Ne-am dorit eficientizarea activității Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel încât derularea acesteia să necesite mai puține resurse, mai puțin timp, mai puține documente tipărite, dar mai ales să venim în sprijinul judecătorilor și personalului instanțelor și, deopotrivă, cetățenilor care ni se adresează. Soluția identificată se rezumă la un cuvânt: digitalizare, dar realizarea ei presupune acțiuni complexe. E un mare angajament pe care ni l-am asumat, dar consider că digitalizarea este esențială în relația cetățean-stat-justiție. Am realizat deja un progres imens și am reușit să transformăm volume de documente în fișiere electronice care sunt disponibile atât judecătorilor, cât și persoanelor implicate în actul de justiție realizat în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție. Este doar începutul unui proiect major, care ne deschide calea spre cel mai performant concept de transformare digitală a justiției. Până acum, managementul documentelor era stufos, greu accesibil și implica în mare parte angajatul. Acum implementăm pas cu pas procese automatizate, informație la un click distanță, securitate și transparență. În condițiile supraîncărcării cu care ne confruntăm an după an, pentru Înalta Curte digitalizarea constituie o chestiune vitală, atât din perspectiva personalului instanței supreme, cât mai ales pentru creșterea rapidă și vizibilă a calității serviciului public oferit cetățeanului”, Corina-Alina CORBU, Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție (ÎCCJ).

BIROUL DE INFORMARE ȘI RELAȚII PUBLICE